

Poslovna politika kot mazilo proti škripanju

Prva predvidevanja o gospodarjenju v letu 1984 smo objavili že v lanskim novembrski številki. Tri mesece kasneje, ko se sprejemajo gospodarski načrti TOZD in oblikuje GN za delovno organizacijo Gradis, lahko ugotovimo, da so bila prvotna predvidevanja ustrezna.

Medtem smo ugotovili našo angažiranost v začetku leta. Sklenjenih pogodb za dela in izdelke imamo nekaj manj kot za polovico naših zmogljivosti. To je slaba zasedenost; vendar upamo, da bomo med letom še pridobili toliko del oziroma se pogodili za prodajo naših izdelkov — oboje tudi na tuje — da bomo popolnili naše zmogljivosti kljub težavnim gospodarskim razmeram, ko se malo investira.

Boljša je naša angažiranost (strokovno A do C) pri delih, ki jih nameravamo dobiti, saj znaša nekaj čez dve tretjini naših zmogljivosti. Bistveno višjega deleža tovrstne angažiranosti nismo imeli niti na začetku tistih let, ko so bile gospodarske razmere normalnejše.

Zato računamo v Gradisu, da bodo potrebni še večji napor in pridobivanja del do zniževanja stroškov, to je doseganja zadovoljivega dohodka.

Cene so ali zmrznjene (pri stanovanjski izgradnji) ali pa so nizke zaradi večje konkurence pri manjšem obsegu del. Na drugi strani pa stroški nezadržno rastejo, od neposrednih materialnih stroškov, prek raznih obveznosti do osebnih dohodkov, ki kljub prepočasni rasti in nizkemu nivoju zmanjšujejo akumulacijo.

Načrtujemo porast dohodka približno za 25 %, kolikor naj bi porasli tudi osebni dohodki ob povečanju števila zaposlenih za 1,5 %, bolj v obratih kot v gradbenih enotah.

Celotni prihodek vseh TOZD naj bi znašal blizu 14 milijard dinarjev, kolikor naj bi ga ustvarilo okoli 6.000 delavcev v domovini. V tujini želimo zaposliti blizu 1.000 delavcev. Načrtovan dohodek, nekaj manj kot 4 milijarde dinarjev, bi omogočil izplačati osebne dohodke blizu 1,9 milijarde dinarjev, kar bi zneslo v povprečju leta na delavca okoli 19.000 dinarjev na mesec. Vendar pa bi moral biti naš cilj doseči vsaj 20 tisoč dinarjev na mesec, ker bi v nasprotnem spet preveč nazadovali realni osebni dohodki.

Teh pet odstotkov razlike bomo morali ustvariti predvsem na račun znižanja stroškov, tudi s pomočjo varčevanja in pa tudi na podlagi povečanja produktivnosti. V kolikor bomo uspeli tudi s spodbudnejšim nagrajevanjem več in bolje narediti, se bodo lahko tudi naši osebni dohodki povzpeli čez 20 tisoč dinarjev

mesečno.

Vsako leto bolj pomembna bo načrtovana in sprejeta poslovna politika; tembolj, če jo bomo uspeli tudi uresničevati. V težjih gospodarskih prilikah se večja teža naporov prenaša z rok na glavo, predvsem na strokovnjake, vodstvene in vodilne delavce. Sicer že dolgo vemo, da je za dobre kot za slabe poslovne rezultate v veliki meri odločujoče dobro oziroma slabo vodstvo. Vodstvo (obračunske enote, temeljne organizacije, delovne skupnosti, delovne organizacije) je dolžno načrtovati delo vnaprej, določati poslovno politiko in potem četrtletno, najmanj pa enkrat letno ugotavljati uresničevanje politike.

Letošnja poslovna politika v TOZD in DO z redkimi izjemami zelo dobro načrtuje naše naloge — in rekli bi lahko: zdaj pa veselo na delo. Če pustimo šalo v nemar, bi bilo prav, da zdaj na začetku leta zaupamo našim vodstvom, jim pomagamo pri uresničevanju dobro zastavljene politike, jih opozarjamo pri morebitnih stranpoteh ali zastojih

jih ter jih končno — pri uspehih — bistveno bolj nagradimo kot doslej in to moralno in materialno.

V prisposobi bi lahko poimenovali naš Gradis in njegove temeljne organizacije z vožom (z vozovi), pred katerim vleče in ga usmerja vodstvo, ob in za njim pa ga ves (ostali) kolektiv potiska po poti navzgor k premagovanju ovir do zastavljenega cilja — načrtovanega poslovnega uspeha. V Gradisu je to predvsem dohodek na pogojno uro, ki se bo moral približevati vrednosti 140 dinarjev, pri podpoprečnih TOZD pa ne pasti pod 120 dinarjev, sicer bodo motnje, če že ne izguba. Pri nižjem dohodku bo v takšni temeljni organizaciji voz(iček) pošteno škripal ali celo zastal, da ga bo moral pomagati izvleči širši kolektiv Gradisa.

Te napovedi, četudi le v prisposobi, naj se ne uresničijo; že zategadelj, ker bomo morali postoriti ustrezne ukrepe že ob prvih morebitnih znakih škripanja.

Stanč Uhan

Razpis volitev v samoupravne organe

Volitve bodo 15. marca letos

Delavski svet delovne organizacije je na svoji 13. seji, ki je bila 31. januarja letos v Ljubljani sprejel sklep o razpisu volitev v delavski svet delovne organizacije in v odbor samoupravne delavske kontrole GIP Gradis.

Na osnovi 102. člena Statuta GIP Gradis se v delavski svet delovne organizacije volijo delegati v sorazmerju s številom volilnih upravi-

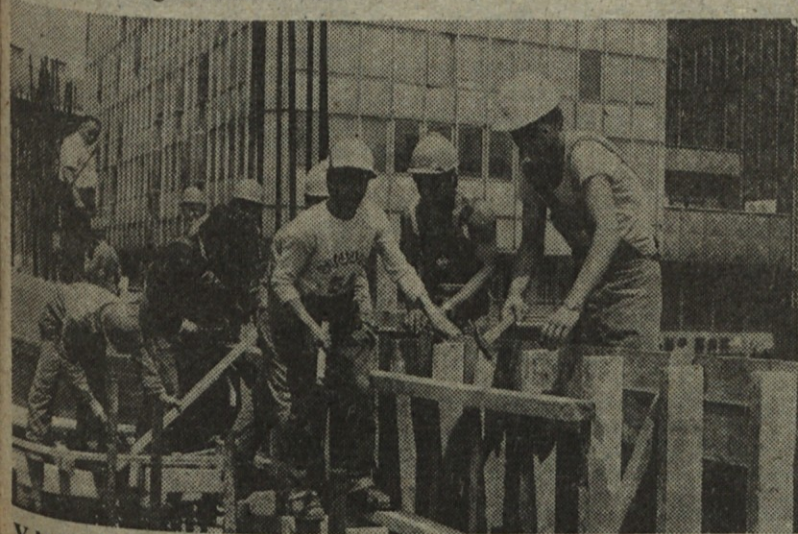
čencev v temeljnih organizacijah in sicer tako, da se na vsakih začetih 150 volilnih upravičencev izvoli po en delegat, vsaka delovna skupnost pa voli po enega delegata.

Po tej določbi bodo delavci v naših temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih volili v delavski svet delovne organizacije naslednje število delegatov:

TOZD gradbena enota Celje 4 delegate
TOZD gradbena enota Gradnje Ptuj 2 delegata
TOZD gradbena enota Jesenice — 4 delegate
TOZD gradbena enota Koper — 2 delegata
TOZD gradbena enota Ljubljana — 4 delegate
TOZD gradbena enota Ljubljana-okolica — 3 delegate
TOZD gradbena enota Maribor — 7 delegatov
TOZD gradbena enota Nizke gradnje Maribor — 4 delegate

TOZD gradbena enota Ravne na Koroškem — 3 delegate
TOZD Kovinski obrati Ljubljana — 2 delegata
TOZD Kovinski obrati Maribor — 2 delegata
TOZD Lesnoindustrijski obrat Škofja Loka — 2 delegata
TOZD Obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana — 2 delegata
TOZD Strojno prometni obrat Ljubljana — 4 delegate
TOZD Železokrivnica Ljubljana — 1 delegata
TOZD Biro za projektiranje Ljubljana — 1 delegata
TOZD Biro za projektiranje Maribor — 1 delegata
TOZD Inženiring Ljubljana — 1 delegata
Delovni skupnosti skupne službe — 1 delegata
Delovni skupnosti Interna banka — 1 delegata
Delegati se voli za mandatno dobo dveh let. Delavski svet DO bo štel 51 delegatov.
Istočasno je delavski svet razpisal tudi volitve v odbor samouprave

Nadaljevanje na 2.str.

V letošnjem letu bo 6000 delavcev Gradisa ustvarilo 14 milijard dinarjev celotnega prihodka

Uskladiti bo treba samoupravne splošne akte

Delegati delavskega sveta delovne organizacije so na seji 31. januarja poleg sklepa o razpisu volitev v organe samoupravljanja, katerega objavljamo na prvi strani, sprejeli tudi sklep, da bo na predlog družbenega pravobranilca samoupravljanja iz Ljubljane v letošnjem letu nujno uskladiti naše samoupravne splošne akte z novjšimi predpisi in sicer z Zakonom o razširjeni reprodukciji in Zakonom o minulem delu. Bil je sprejet tudi plan in program aktivnosti na tem področju za letošnje leto, s točno opredeljenimi nosilci in roki.

23. decembra lani je bil podpisan samoupravni sporazum o dolgoročnem poslovno-tehničnem sodelovanju med Gradisom in Jelovico iz Škofje Loke. Sporazum določa, da se za usklajevanje skupnih interesov in spremljanje izvajanja sporazuma imenuje 6-članski poslovni odbor, v katerega izvolijo delavci Jelovice in Gradisa po 3 člane. Na tej osnovi je delavski svet Gradisa imenoval v ta poslovni odbor sledeče člane: Franca Zupančiča iz tozda Inženiring ter Antona Demšarja in Franca Cegnarja iz tozda Lesno in-

dustrijski obrat Škofja Loka.

Na seji delavskega sveta Gradisa so bila podana tudi poročila popisanih komisij za združena sredstva in sicer: komisije za popis zalog surovin, materiala in drobnega inventarja v Centralnem skladišču, komisije za popis osnovnih sredstev in drobnega inventarja v naših počitniških domovih v Poreču, Ankaranu, Pohorju in Biogradu na moru, komisije za popis kadrovskih stanovanj in komisije za popis terjatev, obveznosti in vrednostnih papirjev.

Komisija za popis zalog v Centralnem skladišču je ugotovila višek surovin in materiala v vrednosti 1.986.813,11 dinarjev in manko v višini 21.721,50 dinarjev. Delegati so zahtevali, da do prihodnje seje dobijo odgovor, zakaj prihaja do tako velikih presežkov surovin in materiala in ali niso tozdi s tem oškodovani pri dobavi materiala.

Komisija, ki je popisovala osnovna sredstva in drobn inventar v naših počitniških domovih je ugotovila, da se z osnovnimi sredstvi in drobnim materialom ravna v skladu s predpisi, da je shranjen v primer- nih prostorih in ni ugotovila namer-

nega poškodovanja ali odtujenja teh sredstev.

Komisija za popis kadrovskih stanovanj je ugotovila da imamo 14 kadrovskih stanovanj, od garsonjer do dvoipol sobnih, in so vsa zasedana.

Komisija za popis terjatev, obveznosti in vrednostnih papirjev je

ugotovila, da obstajajo med gradisovimi tozdi neporavnane terjatve v višini nekaj več kot 5 milijonov dinarjev in se le-ta odstopijo v nadaljnjo obravnavo notranji arbitraži Gradisa. Nekatere terjatve do drugih delovnih organizacij se odstopijo službi pravne pomoči na DSSS, druge pa se odpišejo. Cveto Pavlin

Komunisti sprejeli akcijski program

Na prvi letošnji seji so se sestali delegati predsedstva stalne problemske konference OOKZ Gradisa z namenom, da sprejmejo akcijski program za letošnje leto. Osnove programa je podal predsednik stalne problemske konference OOKZ tov. Alojz Hraščanec.

Stalna problemska konferenca bo vodila in koordinirala ter usklajevala delo OOKZ tozdov, in delovnih skupnosti, posebno pozornost pa bo posvetila družbeno-ekonomskemu položaju doma in v tujini, problematiki v zvezi z organizirano Gradisa, samoupravljanju in sodelovanju z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami ter družbeni samozagati in splošni ljudski obrambi.

Po razpravi je tak akcijski program bil sprejet, predsedstvo pa je le-tega konkretiziralo v obliki treh akcijskih konferenc, ki bodo marca, junija in oktobra.

Prva akcijska konferenca naj bi

bila 27. marca, na njej pa naj bi sodelovali tudi predsedniki sindikata in mladine ter predsedniki delavskih svetov. Na tej konferenci bo obravnavan zaključni račun delovne organizacije, gospodarski načrt za letošnje leto in problematika poslovanja v otežčenih pogojih gospodarjenja.

Druga akcijska konferenca bo junija, posvečena pa naj bi bila v celoti našem nastopu v tujini. Obsegala bi celotno problematiko od pridobivanja del v tujini, kadrovske problematiko, aktivnost družbenopolitičnih organizacij v tujini, vse to z vidika našega samostojnega nastopa in nastopa v grupaciji na P 202-d.

Oktobra naj bi bila tretja akcijska konferenca, na kateri bo obravnavano poslovanje v devetih mesecih letošnjega leta, uresničevanje gospodarskega načrta 84 in problematika bodoče organiziranosti naše delovne organizacije.

Nadaljevanje s 1.str.

delavske kontrole GIP Gradisa. Vsaka temeljna organizacija in delovna skupnost voli po enega delegata. Delegate se voli za mandatno dobo dveh let.

Volitve v oba organa delovne organizacije bodo 15. marca letos.

Za izvedbo volitev po tozdih in delovnih skupnostih so zadolžene volilne komisije le-teh. Delavski svet DO pa je imenoval tudi volilno komisijo na ravni delovne organizacije, ki bo usklajevala postopke volitev delegatov v organe upravljanja,

ugotavljala in razglašala izid volitev ter o tem poročala na seji delavskega sveta delovne organizacije. V volilno komisijo so bili imenovani:

Janko Miklavžin, predsednik TOZD GE Ljubljana

Slavka Pöhleven, tajnik DSSS

Dominik Presen, član TOZD Jezokrivnica Ljubljana

Janko Štok, dipl. oec., namestnik predsednika DSSS

Valter Masten, namestnik tajnika DSSS

Zinka Mihelič, namestnik člana TOZD SPO Ljubljana.

Cveto Pavlin

Dve leti tozda Inženiring

Ob drugem jubileju so se v večji meri pogovarjali o načrtih za prihodnje

Pred dvema leti, točneje 27. januarja 1982. leta so se delavci Gradisa na referendumu odločili, da se organizira nova temeljna organizacija skupnega pomena — tozda Inženiring. Na skromni slovesnosti so se delavci Inženiringa zbrali 27. januarja letos in proslavili drugo obletnico obstoja.

Uvodoma je spregovoril v. d. direktorja tozda Inženiring tov. Franc Zupančič in v nekaj stavkih orisal dosednji dveletni razvoj Inženiringa ter nakazal osnovne usmeritve v bodoče. Osnovna naloga Inženiringa v sedanjih težkih gospodarskih situaciji, bo pridobivanje del doma in v tujini in zato so prav gotovo oči celotnega Gradisa uprte prav v tozda Inženiring.

To težko nalogo bo Inženiring opravil z maksimalnim angažiranjem vseh svojih delavcev, ob pomoči strokovnih služb na delovni skupnosti skupnih služb ter ob velikem posluhu in odzivnosti tozdov za skupne in usklajene akcije in projekte.

Besedilo in slika:
Cveto Pavlin

Iz konstitutivne seje konference OOZS

Pred sindikatom Gradisa so pomembne naloge

Konstitutivna seja konference OOZS Gradisa je bila 24. januarja letos v Ljubljani. Sejo je vodilo delovno predsedstvo na čelu s tov. Janezom Raušlom iz Kovinskih obratov Maribor. Poleg predsednikov OOZS iz tozdov, se je seja udeležila tudi podpredsednica poslovnega odbora Gradisa tov. Milka Marcloboves in direktor DSSS tov. Janez Brezovec. Prisoten je bil tudi podpredsednik občinskega sindikalnega sveta Ljubljana Moste-

nejo sveti kot stalna oblika delovna konference, saj je bilo ugotovljeno, da le-ti dosedaj niso zaživel v takšni meri kot bi mogli. Komisije bodo obstajale tudi v bodoče, kot stalna ali začasna oblika delovanja konference OOZS.

Poročilo o delu konference in njenih organov v preteklem mandatu je podal dosedanji predsednik konference OOZS tov. Brane Štrekelj, nakar se je razvila razprava v kateri je bilo izpostavljeno vprašanje nagrajevanja in nizkih osebnih dohodkov v Gradisu, ki ogrožajo socialno varnost marsikaterega našega delavca, vprašanje povezovanja in združevanja tozdov v Ljubljani, naš nastop v domovini in še posebej v tujini, vprašanje svobodne menjave dela med tozdi in delovno skupnostjo skupnih služb, reorganizacija in organizacija tozda Inženiring itd.

Konferenca je potrdila tudi porabo združenih sredstev za delovanje konference v lanskem letu in plan porabe za letošnje leto. Lani je porabila konferenca za svoje delovanje nekaj več kot milijon dinarjev, za letos pa je planirano 10 odstotkov denarja več. Oba poročila so delegati soglasno potrdili.

Na seji konference OOZS so bile potrjene tudi akcijske usmeritve za delovanje v letošnjem letu. Konferenca bo v letošnjem letu največ pozornosti namenila poslovanju, organiziranosti, samoupravljanju, družbenemu standardu in ostalim nalogam.

Na koncu konstitutivne seje so bile opravljene volitve novih organov konference OOZS. Za predsednika je bil izvoljen **Janez Vodopivec** — Ljubljana okolica, za namestnika predsednika Janez Raušl — Kovinski obrati Maribor.

Predsednik komisije za standard zaposlenih in varstvo pri delu je Slavko Šarič — Uprava delavskih domov, člani pa so še: Franc Toškar — Nizke Gradnje Maribor, Alojz

Konstitutivne seje konference OOZS se je udeležil tudi Štefan Praznik (četrtri od leve), sekretar Republiškega odbora sindikata gradbincev Slovenije

Skol — Jesenice, Franc Čontala Maribor in Marko Germ — Ljubljana.

Predsednik komisije za šport in rekreacijo je Matija Krnc — DSSS, člani pa: Zoran Zavolovšek — Ravne na Koroškem, Alojz Zorec — Maribor, Alojz Polajnar — DSSS in Josip Humek — Kovinski obrati Maribor.

Predsednik komisije za izvajanje nagrajevanja po delu je Janez Raušl — Kovinski obrati Maribor, člani pa: Egon Koštomaj — Celje, Domi-

nik Presen — Železokrivnica, Franjo Hajdinjak — Kovinski obrati Ljubljana in Martin Golnar — Ljubljana.

Predsednik komisije za kulturo in izobraževanje je Rado Rupnik — Jesenice, člani pa: Nevenka Černe — Nizke gradnje Maribor, Milenko Nikić — DSSS, Mira Vodopivec — Interna banka in Lojzka Lesjak — Maribor.

Besedilo in slika: Cveto Pavlin

Srečanje BVGP Jugoslavije bo letos na Reki

V Zagrebu se je 28. januarja setal Koordinacijski odbor mladih iz bivših vojno gradbenih podjetij Jugoslavije — Tempo in Monter iz Zagreba, Ratko Mitrović, Napred in Centroprojekt iz Beograda, Vranica in Unioninvest iz Sarajeva, Ivan Lučić-Lavčević iz Splita, Primorja iz Reke in Gradis Ljubljana. Namen sestanka je bil izvolitev novega koordinacijskega odbora, predsednika le-tega in določitev letošnjega organizatorja 16. srečanja mladih BVGP Jugoslavije.

Uvodoma je bil potrjen zapisnik iz prejšnje seje koordinacijskega odbora z dopolnitvijo, da se na srečanjih v bodoče mora vsaka delovna organizacija predstaviti s krajšim kulturnim programom v katerem bi se izražale značilnosti kraja odkoder prihaja, obenem pa bi zmanjšali tudi število vprašanj na kvizu znanja, saj se je ta na nekaterih srečanjih vlekel več ur, in s tem postal za gledalce dolgočasen in nezanimiv.

Potrjeno je bilo tudi finančno poročilo o lanskoletnih 15. srečanjih mladih BVGP, ki je bilo v Tuhelj-

skih toplicah nedaleč Zagreba. Na srečanjih je sodelovalo 211 mladincev iz zgoraj omenjenih delovnih organizacij. Celotna organizacija in dva polna penziona za vsakega udeleženca je dalo končno ceno lanskoletnih srečanj, to je 813.719,00 dinarjev. Gradisov delež za 22 mladincev je bil 53.460,00 dinarjev.

Na seji je bil razrešen dosedanji koordinacijski odbor mladih BVGP Jugoslavija in njegov predsednik tov. Krešimir Miklec iz delovne organizacije Tempo Zagreb ter imenovan nov koordinacijski odbor, katerega predsednik je tov. Željko Maras iz delovne organizacije Primorje Reka.

Na koncu je bil določen tudi organizator letošnjih srečanj mladih iz bivših vojno gradbenih podjetij Jugoslavije. To je delovna organizacija Primorje Reka, katera mora do konca februarja pripraviti finančno konstrukcijo letošnjih srečanj in jo posredovati vsem članicam BVGP v potrditev. Srečanje bodo tako kot vsako leto maja meseca nekje v okolici Reke.

Cveto Pavlin

Novi predsednik konference OOZS Janez Vodopivec iz TOZD GE Ljubljana-okolica

Polje tov. Vinko Franjo in sekretar Republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije tov. Štefan Praznik.

Po sprejemu poslovnika o delu konstitutivne seje je bil sprejet noveliran Poslovnik o organiziranju in delovanju konference OOZS GIP Gradis. Bistvo sprememb je v tem, da se ukine predsedstvo konference, ki je kot izvršilno telo obstajalo dosedaj, da v konferenci sindikata ima vsak tozid le enega delegata, ki naj bi praviloma bil predsednik IO OOZS tozda (dosedaj je vsak tozid imel dva delegata) in da se uki-

Iz konstitutivne seje Konference sindikata

Izobraževanje je pomembna prva kadrovske politike

Kot vsako leto, tudi letos podajamo pregled dela na izobraževalnem področju v Gradisu. Zaradi stabilizacijskih prizadevanj so bile nekatere oblike izobraževanja izvedene v manjšem številu akcij, kakor pa je bilo to planirano v planu izobraževanja za leto 1983. Ugotavljamo, da se manjša zavzetost za študij ob delu in da je veliko manjši priliv učencev usmerjenega izobraževanja iz drugih republik. V zadnjih letih je postalo bolj previdno tudi štipendiranje. Verjetno so minula leta, ko smo več štipendirali kot pa smo kadrov potrebovali. Naše planiranje štipendiranja je postalo skrajno racionalno, saj se tozdi soočajo z velikimi težavami in problemi — kako zaposliti vse štipendiste, za katere so pred leti dajali izjave, da jih bodo ob koncu študija tudi zaposlili. Izredno malo je štipendij na višji in visoki stopnji, povečujejo pa se zahteve po izobraževanju za poklice od II. do IV. stopnje ter potrebe za usposabljanje za razna specialistična znanja. Ugotavljamo tudi, da smo v nekaj preteklih letih zanemarili sistematično izobraževanje tehničnega kadra.

V zadnjem času pa je prišlo do nekaterih pobud, ki naj bi dolgoročno usmerjale tehnični in delovodski kader v izobraževanje. Čimprej bo potrebno pristopiti k izdelavi programov tega izobraževanja.

Čeprav se številčnost udeležencev izobraževanja ne povečuje v primerjavi s preteklimi leti, pa to ne pomeni, da tudi obseg dela stagnira. S sprejetjem Zakona o usmerjenem izobraževanju, so pred delovno organizacijo nove in zahtevne naloge. Številne nove oblike realizacije usmerjenega izobraževanja, zahtevajo naše dodatne napore, to še posebno čutijo vsi naši tozdi, ki zagotavljajo proizvodno delo in delovno prakso za številne naše in druge učence.

V Gradisu smo tudi v šolskem letu 1983 nadaljevali s sistematičnim izobraževanjem. Največ smo delali na sledečih izobraževalnih akcijah:

1. Štipendiranje dijakov in študentov neproizvodnih poklicev
2. Štipendiranje in usposabljanje učencev proizvodnih poklicev
3. Vključevanje učencev usmerjenega izobraževanja v proizvodno delo in delovno prakso ter študentov na počitniško prakso
4. Izvajanje pripravništva in pripravniških izpitov
5. Usposabljanje delegatov za PU, KV in VK
6. Organiziranje študija ob delu in iz dela za poklice
7. Organiziranje dopolnilnega in funkcionalnega izobraževanja
8. Organiziranje družbeno-ekonomskega in političnega izobraževanja
9. Organiziranje izobraževanja v zvezi z zakonskimi predpisi
10. Organiziranje tečajev za študij tujih jezikov v DO in izven nje
11. Organiziranje strokovnih ekskurzij doma in v tujini
12. Izdajo raznih skript in brošur
13. Skrbeli za pravilno in socialistično vzgojo v naših Domovih učencev itd.

1. ŠTIPENDIRANJE DIJAKOV IN ŠTUDENTOV

Uspešno vodena politika štipendiranja je sestavni del dobre kadrovske politike. V letu 1983 smo štipendirali na srednjih, višjih in visokih šolah 151 dijakov in študentov. Šolanje je končalo 36 štipendistov. Prvič se je v letu 1983 pojavilo, da vseh štipendistov tozdi nismo mogli zaposliti. Predvsem so se težko zaposlovali gradbeni tehniki. Nekaj tehnikov smo preusmerili v proizvodne poklice (zidar,

tesar, železokrivce). Ob delu in iz dela se je šolalo 70 delavcev. Uspešno je zaključilo šolanje 18 delavcev.

2. ŠTIPENDIRANJE IN USPOSABLJANJE UČENCEV PROIZVODNIH POKLICEV

V letu 1983 so končali z izobraževanjem zadnji učenci z učnimi pogodbami. Od letošnjega šolskega leta dalje imamo samo učence usmerjenega izobraževanja, ki so po svojem statusu štipendisti. V lanskem letu smo imeli skupno 624 učencev proizvodnih poklicev. Šolanje je končalo 289 učencev raznih strok. Šest učencev ni uspešno končalo šolanje, zato letnik ponavlja.

3. PROIZVODNO DELO, DELOVNA PRAKSA IN POČITNIŠKA PRAKSA

Lani smo sprejeli na proizvodno delo in delovno prakso 1608 učencev usmerjenega izobraževanja. 511 učencev je bilo štipendistov podjetja, ostali so bili iz drugih delovnih organizacij. Proizvodno delo je potekalo po programu in na ustreznem strokovnem nivoju. Sodelovanje s šolami, ki so nam učence pošiljale, je bilo dobro. Učenci so bili razporejeni na ustrežna delovna mesta, kjer so spoznavali dela in stroko pod strokovnim vodstvom inštruktorjev.

Počitniško prakso so v mesecu juliju in avgustu opravljali vsi Gradisovi štipendisti. Poleg naših štipendistov so bili v Gradisu na počitniški praksi tudi trije tuji študenti (Japonska in Španija).

4. PRIPRAVNIŠTVO IN PRIPRAVNIŠKI IZPITI

Z letošnjim letom se je število poklicev, za katere je pripravništvo predpisano, povečalo. Pripravništvo bodo morali v bodoče opravljati tudi učenci od II. do IV. stopnje zahtevnosti, kar do sedaj ni bilo. To pomeni, da bo v Gradisu pripravniški izpit letno moralo opravljati okrog 200 naših štipendistov. Učenci bodo morali med pripravništvom opraviti ustrezne programe usposabljanja.

Pripravniški izpiti pa bodo v primerjavi z dosedanjim bolj preizkus praktičnega znanja. Glede izvedbe teh novih zadolžitev bomo v naslednjem letu še bolj potrebovali pomoč tozdo, predvsem v zagotavljanju ustreznega mentorskega kadra in ustreznih materialnih pogojev za izvajanje pripravništva.

V letu 1983 smo sprejeli v pripravništvo 113 pripravnikov raznih poklicev. Pripravniški izpit je uspešno končalo 61 kandidatov. V to številko niso vnešeni pripravniki proizvodnih usmeritev (zidar, tesar itd.).

5. USPOSABLJANJE ZA PU, KV IN VK DELAVCE

Za pridobitev izobrazbe so v preteklosti in tudi sedaj pretežno izobraževalne poklicne šole, vendar smo v Gradisu tovrstno izobraževanje organizirali tudi sami v lastnem izobraževalnem centru. V te tečaje vključujemo že zaposlene delavce, ki so si s svojim praktičnim delom že pridobili določeno znanje iz stroke, manjka pa jim teoretičnih znanj. S tem načinom si pridobivamo manjkajoči klasični gradbeni kader (zidarje, tesarje, železokrivce itd.).

V letu 1983 smo organizirali ali sami izvedli 40. različnih tečajev za pridobitev izobrazbe, uspešno je to šolanje končalo 427 naših delavcev.

6. DOPOLNILNO IN FUNKCIONALNO IZOBRAŽEVANJE

Permanentno izobraževanje je v Gradisu zastopano predvsem v dopolnilnem izobraževanju kadrov na vseh stopnjah izobrazbe. V letu 1983 smo v ta namen organizirali ali vključili v seminarje 1391 delavcev raznih strok. Na teh seminarjih je bilo obdelanih 88 raznih strokovnih tem.

Izstopata dve področji izobraževanja in sicer: seminarji za tehnični kader in razni seminarji za ostale strokovnjake. V bodoče bo potrebno v razne oblike izobraževanja vključiti več strokovnjakov za vodenje del v tujini, za pridobivanje znanj na področju dohodkovnih odnosov in za politične in samoupravne funkcije ter planiranje. Tega znanja nam verjetno trenutno najbolj primanjkuje.

7. ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA ZA VARNO DELO

Tudi v letu 1983 smo posvetili posebno skrb izobraževanju za varno delo. Preizkus znanja iz varstva pri delu je uspešno opravilo okrog 3100 gradisovih delavcev. Pred vsakim preizkusom so bili delavci strokovno podučeni o določenih spremembah iz varstva pri delu. Aktivno je služba za varstvo pri delu posegla tudi v izobraževanje učencev. Predno smo 1600 učencev vključili v proizvodno delo in delovno prakso na naših gradbiščih in delavnicah, so varnostni inženirji v sklopu uvajalnega seminarja za te učence imeli štiriurno predavanje o varnosti na

delovnem mestu. Izdana je bila tudi brošura »Za varno delo« kot študijski pripomoček vsem zaposlenim.

8. STROKOVNE EKSKURZIJE

V letu 1983 je bilo za učence organiziranih več strokovnih ekskurzij po domovini. Ogledali so si naša gradbišča, organizirana pa je bila tudi strokovna ekskurzija in to že sedemnajstič k podjetju N. P. Bytostay iz Ostrave-ČSSR.

Naši strokovnjaki so si ogledali tudi mednarodne razstave v Münchnu, Londonu in Bologni. Omenjene razstave si je ogledalo 64 strokovnjakov.

8. UGOTOVITVE IN PREDLOGI

1. Vsi navedeni rezultati kažejo, da smo v Gradisu izobraževanje pravilno zastavili in da so bili vloženi precejšnji napor, da smo to dosegli. Vsem delavcem, ki so končali šolanje, smo ponudili tudi ustrezna delovna mesta in v danih možnostih tudi pogoje za nadaljnjo izobraževanje.

2. Na splošno lahko ugotovimo, da kljub stabilizacijskim ukrepom, ki so prisotni na vseh področjih dela, moramo nadaljevati z izobraževanjem tudi v bodoče vsaj v takem obsegu in s tako dinamiko, kot je bilo to do sedaj. Izpeljati moramo vse izobraževalne akcije, saj izobraževanje izhaja iz potreb delovne organizacije in sledi smernicam kadrovske in poslovne politike.

3. Takoj moramo pristopiti k evidentiranju kadrov, ki trenutno delajo na področju ekonomskih odnosov s tujino ali vodijo dela v tujini ali pa bodo v bližnji prihodnosti odšli na vodilna dela v tujino. Ugotoviti moramo ali izpolnjujejo vse pogoje za opravljanje teh del in nalog, ki jih predpisuje zakon za ta dela. Vsem je potrebno že v tem šolskem letu omogočiti, da si pridobijo manjkajoče znanje (registracija za zunanjo trgovino, vodenje projektov itd.).

4. Zaradi pomanjkanja dobrih ekonomistov je potrebno že zaposlene perspektivne kadre napotiti v nadaljnje izobraževanje in izpopolnjevanje ob delu ali iz dela, nekatere pa pridobiti s stimulativnim nagrajevanjem.

5. Organizirati krajše seminarje za vse organizatorje dela iz področja družbeno-ekonomskih odnosov s posebnim poudarkom na temah: oblikovanje prihodka, razporejanje dohodka, delitev sredstev za OD, svobodne menjave dela, združevanja dela in sredstev, planiranje ekonomskih kategorij itd.

6. Razviti celovit izobraževalni sistem, v katerem se med seboj dopolnjujejo izobraževalne oblike za pridobitev strokovne izobrazbe z najrazličnejšimi oblikami dopolnilnega izobraževanja, kar posebno velja za tehnično-strokovne kadre in vodilne delavce.

7. Zagotoviti kadrovske in materialne možnosti za nemoteno delo izobraževalnega centra za proučevanje potreb, programiranje izobraževalnih vsebin, raziskovanje in uvajanje novih sodobnih metod izobraževanja, uvajanje inovacij in usposabljanje pedagoških kadrov.

Jaka Klančič

Ustanovljen je aktiv upokojencev Gradisa

Na pobudo iniciativnega odbora za ustanovitev Aktiva upokojencev Gradisa, so se 14. decembra 1983 zbrali delegati vseh tozdov ter na ustanovitvenem zboru sprejeli pravilnik in izvolili predsedstvo Aktiva upokojencev Gradisa (AUG).

Na tem zboru so bili sprejeti sklepi, ki so pomembni za začetek aktivnosti upokojencev naše delovne organizacije. Želja vseh je, da aktiv čimprej zaživi in s tem poveže vse delavce, posebej pa še osamele in oddaljene, ki so v mladih letih vlagali in ugrajevali svoje moči v gradisove objekte; po odhodu v pokoj pa na žalost nikdo ni imel dovolj poslušarja za njihovo »životarjenje v jeseni življenja«.

Čimbolj bomo aktivni v dejavnostih, ki so nakazane, tem večji krog upokojencev bomo zajeli, seveda pa ne smemo biti pri tem tudi krepka pomoč družbeno-političnih organizacij podjetja.

Na ustanovitvenem zboru so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Ustanovi se Aktiv upokojencev Gradisa

2. Pravilnik se sprejme začasno za dobo 6 mesecev. V vseh tozdihih in delovnih skupnostih naj se pravila obravnavajo in dopolnijo. Tako dopolnjena z dodatnimi predlogi, se bodo oblikovala v dokončni obliki.

3. Nabavi se žig Aktiva upokojencev Gradisa.

4. Imenuje se predsedstvo aktiva na ravni delovne organizacije:

— predsednik, tov. Lojze Cepuš
— podpredsednik, tov. Ivan Lovc

— sekretar, tov. Nuša Piškur

— blagajnik, tov. Bruno Wabra

— predsednik odbora za informacije, tov. Ludvik Šnajder

— predsednik odbora za socialno problematiko, družbeni standard in solidarnostno pomoč, tov. Marjeta Hercog

— predsednik odbora za rekreacijo in letovanje, tov. Dora Klemenčič in namestnik, tov. Helena Žigon

— predsednik odbora za pomoč članom, tov. Alfred Peteln

— predsednik odbora za organizacijo proslav, družbenih prireditev in tovariških srečanj, tov. Alojz

Turel

— nadzorni odbor: Francka Erjavec, Ignac Šuštaršič, Jože Lorenčič

5. Sprejme se naslednja organiziranost aktiva upokojencev:

— na ravni delovne organizacije je predsedstvo AUG, po tozdihih oz. regijah so pododbori

— za ljubljansko področje bo en pododbor, ki bo združeval upokojence iz GE Ljubljana, GE Ljubljana okolica, Biro za projektiranje, Kovinski obrati, Strojno prometni obrat, Obrat gradbenih polizdelkov, Železokrivnica, Delovna skupnost skupnih služb in GE Koper

— za gorenjsko področje: GE Jesenice in LIO Škofja Loka bosta imela svoje pododbore

— TOZD GE Gradnje Ptuj — bo imel svoj pododbor

— TOZD GE Celje — bo imel svoj pododbor

— mariborsko področje: predlagan je bil en pododbor za upokojence vseh štirih tozdov. Ker pa na zboru ni bilo prisotnih delegatov iz tozda GE Nizke gradnje in Biro za projektiranje, je to vprašanje ostalo

odprto, dokler nam omenjena tozda ne sporočita svoje odločitve

— isto velja za TOZD GE Ravne na Koroškem.

Organizacija pododborov bo izpeljana do 15. 2. 1984.

6. Predsednik pododborov AUG po bazenih so:

— za mariborski bazen tov. Slavica Oberleit

— za celjski bazen tov. Ivanka Pogačnik

— za Jesenice, tov. Ljuba Tarman

— za ljubljanski bazen, tov. Vojteh Pečlin

— za Ptuj, tov. Rudolf Kociper

— za LIO Škofja Loka, tov. Karel Likozar.

7. Članarina v članstvu AUG je 100,00 din letno.

8. Dežurna služba aktiva upokojencev je od 1. 1. 1984 dalje vsak prvi in tretji ponedeljek od 10. do 12. ure v prostorih Delovne skupnosti, Ljubljana, Šmartinska 134a, I. nadstropje, soba 122, telefon 441-422, int. 253.

Nuša Piškur

Pravila aktiva upokojencev Gradisa

Na svoji zadnji seji je predsedstvo Aktiva upokojencev Gradisa (AUG) potrdilo pravila AUG, ki so bila sprejeta na ustanovitvenem zboru AUG 14. decembra lani. Pravila začasno veljajo le šest mesecev. Po temeljitih razpravah v odborih AUG po tozdihih oziroma regijah, bodo ta pravila z vsemi dopolnitvami dokončno sprejeta.

Aktiv upokojencev Gradisa je prostovoljna organizacija, ki združuje vse upokojence Gradisa, ki se s podpisom pristopne izjave včlanijo v AUG. Člani AUG so lahko včlanjeni tudi v drugih društvi ali klubih upokojencev na območju njihovega stalnega bivališča. Ravno tako članstvo preneha s podpisom izjave, o izstopu.

Član Aktiva upokojencev Gradisa ima naslednje pravice:

— da aktivno dela v organih, sekcijah in krožkih AUG in sodeluje pri oblikovanju programa, vsebine dela in načina njihovega uresničevanja,

— da se neposredno angažira pri uresničevanju sprejetih stališč in sklepov ter da je odgovoren za njihovo uresničevanje,

— da predlaga, da voli in je voljen v vse organe AUG ter da sodeluje pri odločitvah o kriterijih za volitve v organe AUG,

— da dobi pomoč pri reševanju njegovih življenjskih problemov,

— da se včlani v solidarnostni sklad AUG in koristi brezobrestna posojila in druge podpore v nujnih primerih,

— da po svojih nagnjenjih in interesih sodeluje v posameznih aktivnostih na področju dejavnosti posameznih sekcij in krožkov,

— da prisostvuje na organiziranih proslavah, družabnih prireditvah, tovariških srečanjih in drugih oblikah družabnega življenja,

— da redno prejema Gradisov vestnik,

— da je obveščen o vsem delovanju AUG preko obvestil in obvestil na razglasnih deskah v enotah delovnih skupnostih ter posebnih neposrednih obvestil

— da dobi vsa pojasnila in informacije v tajništvu AUG, ki bo poslovalo vsak prvi in tretji ponedeljek v prostorih kluba AUG, Šmartinska 134, A Ljubljana, I. nadstropje.

Za opravljanje strokovnih in družabnih dejavnosti je delo AUG organizirano v odborih in krožkih in sicer:

— odbor za informiranje in povezovanje

— odbor za socialno problematiko, družbeni standard in solidarnostno pomoč članom AUG

— odbor za strokovno pomoč članstvu

— odbor za rekreacijo ter letovanje

— odbor za organizacijo proslav, družabnih prireditev in tovariških srečanj v AUG,

Organa Aktiva upokojencev Gradisa sta: letni zbor in predsedstvo AUG.

Letni zbor sestavljajo upokojenci vseh tozdov in delovnih skupnosti, ki so včlanjeni v AUG, izbranih po delegatskem sistemu. Letni zbor skliče predsednik predsedstva AUG najmanj enkrat letno pred koncem koledarskega leta. Možen je tudi izreden sklic letnega zbora, katerega opravi predsednik predsedstva AUG na zahtevo večine članov predsedstva AUG. Letni zbor AUG ima naslednje pristojnosti:

— razpravlja o poročilu predsedstva AUG ter ga sprejme,

— razpravlja o predlogu programa dela za prihodnje leto ter ga sprejema,

— razpravlja o predlogu za imenovanje novih članov predsedstva in jih voli,

— sprejema razrešnico predsedstva AUG za preteklo mandatno dobo,

— opravlja druge zadeve v skladu s pravilnikom in drugimi akti AUG,

Letni zbor je sklepčen, kadar je prisotnih najmanj 20 odstotkov vseh članov. Sklepe sprejema z navadno večino glasov navzočih članov.

Predsedstvo AUG se na predlog kandidacijske komisije izvoli na letnem zboru. Sestavljajo ga: predsednik, namestnik predsednika, sekretar in šest članov predsedstva. Mandatna doba predsedstva je eno leto, posameznim članom pa se lahko podaljša še za eno mandatno dobo, to je do naslednjega letnega zbora.

V pravilniku so nadalje bolj podrobno opredeljene naloge in pristojnosti predsedstva AUG, oziroma predsednika, namestnika predsednika, sekretarja in članov predsedstva.

Pri vpisu v AUG plača član celoletno dogovorjeno članarino (letos 100 din) vnaprej do konca februarja vsako leto in prejme člansko izkaznico.

Viri materialnih sredstev AUG so naslednji:

— članarina,

— dotacija iz sklada skupne porabe Gradisa (po samoupravnem sporazumu, ki ga je treba še sprejeti),

— obresti od vložnega denarja,

— prostovoljni prispevki in volila,

— drugi dohodki.

Blagajno vodi blagajnik, ki je izvoljen na zboru. Z materialnimi in finančnimi sredstvi razpolaga izključno predsedstvo po sklepu seje. Kontrolo nad sredstvi izvršuje nadzorni odbor.

Cveto Pavlin

inž. Boruta Maistra ni več med nami

Hudo je med Gradisovci odjeknila vest, da ni več med nami bivšega dolgoletnega direktorja tozda GE Maribor, tovariša Boruta Maistra. Skoraj ne moremo verjeti da smo se videli pred dobrim mesecem in pol, ob zaključku lanskega leta, ko smo si še voščili vse najboljše v letu 1984, sedaj pa ga več ni med nami.

Vedeli smo da je inž. Maistra zadnja leta zdravje kar precej nagajalo, toda nihče ni mogel slutiti, da bo konec prišel tako hitro. Čeprav se je upokojil 30. junija 1977 leta je budno spremljal dogajanja v Gradisu, še posebej pa v gradbeni enoti Maribor v kateri je bil direktor več kot 20 let.

Inž. Borut Maister se je rodil 12. junija 1908 leta v Ljubljani kot sin avstrijskega časnika Rudolfa Maistra, kasnejšega generala jugoslovanske vojske in oblikovalca severne meje naše domovine. Leta 1925 je maturiral na gimnaziji v Mariboru. Nato se je vpisal na gradbeni oddelek Tehnične fakultete v Ljubljani, kjer je kot 38-ti diplomant gradbenega oddelka diplomiral leta 1931.

Prvo službo je nastopil leta 1933 pri takratnih Državnih železnicah v Ljubljani, kasneje pa je bil premeščen v Maribor. Leta

1935 se je zaposlil pri Gradbenem uradu mestne skupščine Maribor, kjer je delal vse do začetka vojne.

Med vojno je bil ranjen in preganjan na Nogranijsko, zaprt v Trstu in nato interniran v Nemčijo.

1. avgusta 1945. leta se je zaposlil pri gradbenem podjetju Obnova, ki se je oktobra istega leta združilo z Gradisom. Do leta 1947 se kot stavbovodja delal na različnih gradbiščih v Mariboru, nakar je bil imenovan za šefinženirja novoustanovljenega gradbišča Tovarne glinice in aluminija v Strnišču pri Ptuj — sedaj Kidričevo.

Ko je bila leta 1956 zaključena gradnja v Kidričevem je celoten kolektiv in tako tudi dejavnost popeljal v Maribor in združil z mariborskimi gradisovimi gradbišči. Tako je nastalo takratno gradbeno vodstvo Gradiša v Mariboru — sedaj TOZD GE Maribor.

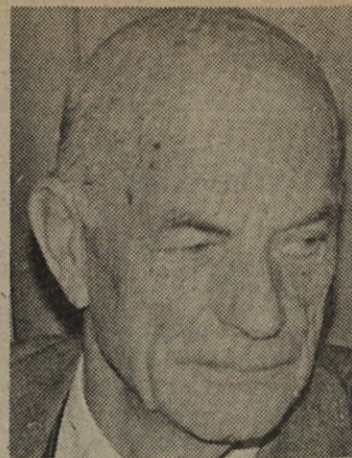
Delež tovariša Maistra pri razvoju Gradiša kot celote in mariborskega dela v njem je neizmerljiv. Ustvarjalno je sodeloval pri organizacijskih spremembah in jačanju ekonomske in umske moči podjetja. Bil je največji zagovornik skupnih vlaganj v mehanizacijo in v nove tehnologije.

Na svoje delavce je znal prenašati zavest, da lahko le združeni gradimo tehnično najzahtevnejše objekte. Zato ni nič nenavadnega, da so se na najbolj zahtevnih delih pojavljali mariborski Gradisovci, ali kot smo jim rekli — Maistrovi borci.

Bil je tudi dober pedagog in profesor, saj je bil med ustanovitelji Višje tehnične šole v Mariboru in prvi predstojnik oddelka za gradbeništvo v letih 1960—62. Vse od leta 1960 pa do svoje upokojitve je bil kot profesor za predmet »Gradbene konstrukcije« zelo uspešen, saj je znal teoretično znanje popestriti s praktičnimi izkušnjami.

Ves čas svojega življenja se je zavedal, da njegovo mesto ni le v gradbeništvu, temveč tudi v širši družbi. Leta 1949 je stopil v vrste zveze komunistov in deloval kot aktiven družbenopolitični delavec. Ravno tov. Maister je bil med ustanovitelji prvega delavskega sveta v jugoslovanskem gradbeništvu leta 1950 na gradbišču v Kidričevem. V Gradisu je bil predsednik delavskega sveta podjetja, predsednik Upravnega odbora podjetja itd. Bil je član občinske skupščine in mestnega sveta Maribor ter številnih komisij.

Za svoje delo je prejel več

družbenih priznanj in visokih državnih odlikovanj.

Imel je veliko zaupanje v človeka in zato je tudi bil tako uspešen in od vseh spoštovan. V redkih trenutkih premora, ko smo skupaj posedali v družbi je rad zapel naše slovenske narodne pesmi, med njimi pa je vedno bila prva — »Regiment po cesti gre...«

Sedaj ko te ni več med nami dragi tovariš Borut Maister zagotavljamo ti, da bo naš gradisov regiment še korakal naprej, žal brez tebe, vendar pa po cesti, ki si nam jo ti strasil — to je pot medsebojnega zaupanja in vere v človeka in veliko gradisovo družino.

Umrli je Ludvik Javernik

Vsako jutro prinaša mnogo novih novic. Dobrih in slabih. Veselih in žalostnih. Sredi ja-

nuarja nas je presenetila vest, da je mnogo prezgodaj podlegel mučni bolezni Ludvik Javernik, delovodja gradbene enote Maribor. Pri Gradisu je bil zaposlen

vse od leta 1955 in skoraj ni bilo pomembnejšega gradbišča, kjer ne bi sodeloval. Delal je v Portorožu, Boračevem, Bohovi, v Iraku, pred tem in do svoje smrti pa večji del na gradbiščih v Rušah.

Rodil se je 10. decembra 1929 v Selnici ob Muri, se kot otrok izučil za gradbenika, ter z uspehom končal šolo za gradbene delovodje. Ta poklic je opravljal vse do prerane smrti v našem spominu pa bo ostal njegov lik poštenjaka, dobrega delavca in sotovariša. Prav zaradi teh vrlin je sprejel tudi tozdrovo priznanje in druga odlikovanja Sodelavci tozda GE Maribor

Zahvala

Ob boleči izgubi najinega draga moža in očeta Adija, se zahvaljujemo sodelavcem za nesebično pomoč in skrb med njegovo boleznijo in v najhujših trenutkih.

Štefka in Gregor Cilar

Adonisa Cilarja ni več med nami

V četrtek 27. 1. 1984 je po kratki a hudi bolezni umrl naš dober sodelavec, tovariš Adonis Cilar. Spominjamo se, ko je leta 1972 prišel h Gradisu v času največjega razcveta in angažiranosti podjetja. S prvimi spoznanji v gradbeništvu se je srečal v skupnih službah v tehnološkem oddelku in sodeloval pri zahtevnih nalogah izgradnje hidroelektrarn, termoelektrarn in drugih objektov, dokler ga ni želja po novih spoznanjih zanesla na težko operativno delo, nuklearne elektrarne Krško in Kulturnega doma Ivan Cankar v Ljubljani.

S svojim sodelovanjem je postal drag vsakemu delavcu, tako

na delovnem mestu, kot v kolektivu. Z novimi deli je bil postavljen pred odgovorne naloge, toda žal teh nalog ni mogel več dokončati, saj ga je surova smrt tako rano in neusmiljeno odtrgala od nas.

Dragi Adi od tebe smo se poslovili v torek 31. 1. 1984 na ljubljanskih Žalah, a ostalo bo tvoje delo za sedanjí rod in kot vodilo za prihodnje rodove gradbenikov in ti boš ostal v trajnem spominu vseh delavcev Gradiša.

Sodelavci tozda GE Ljubljana

Zahvala

Zahvala kolektivu GIP Gradis TOZD SPO Ljubljana za vso iskreno pozornost in pomoč v času bolezni in smrti, kakor tudi

za poklonjeno cvetje in številno spremstvo na pogrebu našega očeta Franca Gregorina. Hvala ležna družina Gregorin.

V Gradisu od 27 do 35 let

Postale so naše upokojenke

Hitro so minila leta, ko ste vse tri — Marica Iršič, Jožica Gaber in Marija Sklepič — kot mlađa dekleta, polna upov in življenjskih in delovnih načrtov prišla v Gradis, kateremu ste ostale zveste do upokojitve. Svoje delo in življenje ste posvetile Gradisu na Ravnah in zato vam veliko hvala.

Kot pionirke Gradisa ste prehodile prvo poveljno in najtežje obdobje našega razvoja, pa kljub temu, ko se danes spominjate preteklih dni vse tri pravite soglasno — težko je bilo, a kljub temu lepo. Z vašo pomočjo so bili zgrajeni mnogi industrijski obrati, in stanovanja na Ravnah.

Zaslužen kruh ni bil lahek, saj ste opravljale težka in trda dela na gradbiščih, v prepihu, mrazu in dežju. Prenašale ste pretežka bremena in težave. A sreča je, da človek slabo hitro pozabi, največkrat ostanejo pa lepi spomini.

Danes je vse lažje. Baraka brez najnujnejših potreb za življenje so zamenjala topla in lepo opremljena stanovanja. Niste bile samo pridne delavke, temveč tudi dobre matere, saj ste vzgojile poštene

otroke, ki so vam povsod v ponos. Zdaj, ko odhajate v pokoj, boste imele veliko več časa za lastne potrebe, za svoje življenje. Vse, kar zaradi delovnih obveznosti niste mogle uresničiti, boste lahko sedaj, ko bo več prostega časa na razpolago.

Za ves vložen trud in delo, ki ste ga opravile dosedaj, vam

iskreno hvala. Ob odhodu v pokoj vam želimo trdnega zdravlja, veliko sreče in lepih trenutkov tudi v bodoče. Nismo se ločili, saj ostanete tudi v bodoče naše — Gradisove.

Kolektiv tozda GE Ravne na Koroškem

Jožica Gaber

Marija Sklepič

Marica Iršič

Nuša Dominco upokojena

Ob koncu lanskega leta smo se na tozdu GE Ljubljana poslovili od naše dolgoletne tajnice Nuše Dominco, ki je odšla v zaslužen pokoj. Ni bila samo dobra tajnikinja.

Nuša je bila dobra sodelavka tovarišica in prijateljica, ki je za vsakega našla pristrčno, razumevajočo in prijateljsko besedo. V Gadis je prišla leta 1950. Od

leta 1952. do 1955. je kot tajnica delala na gradbišču termoelektrarne v Šoštanju, nato pa se je vrnila v Ljubljano na takratno gradbeno vodstvo, kjer je opravljala dela tajnice, kar je zelo uspešno počela vse do svoje upokojitve.

Brez smisla je naštevanje vseh dobrih in humanih dejanj s katerimi je pomagala vsakomur. Vsa ta leta je Nuša bila tudi aktivna družbenopolitična delavka, tako v temeljni organizaciji kot tudi v Gradisu. Poleg svojih rednih tajniških opravil je delala tudi na področju SLO in DS v tozdu ter aktivno sodelovala pri vajah NNNP.

»Ob tvojem odhodu v pokoj ti draga Nuša vsi sodelavci želimo še veliko sreče in zdravlja, da bi čimdalje uživala zaslužen pokojnino ter da nas ne bi prehitro pozabila, saj smo ti ob odhodu povedali — pridi še v Gradis, vrata so ti vedno odprta.

Sodelavci tozda GE Ljubljana

Planinci pregledali delo v 1983. letu

Pohod na Triglav predstavlja krst za prenekaterega planinca

Na občnem zboru Planinskega društva Gradis, ki je bil 21. januarja letos smo planinci pregledali naše delo. V primerjavi s prejšnjimi leti smo bili uspešnejši, saj smo izvedli kar 25 izletov. Lepote naših gora si je z nami ogledalo 360 udeležencev. Vzrok za povečanje števila udeležencev na izletih je bila organizacija posebnih avtobusnih prevozov k ciljem, ki so težko dostopni z rednimi prevoznimi sredstvi. Tako nas je posebni avtobus pripeljal do podnožja Bohorja, Raduhe, Kanina in Matajurja. Zanimanje za te izlete je bilo

večje, kot pa je bilo število sedežev v avtobusu, zato bomo z njimi nadaljevali tudi v letu 1984.

V letošnjem letu želimo organizirati 28 izletov na vrhove od 948 m do 2678 m. Ker je hoja vse bolj množična oblika življenjskega sloga sodobnega Slovence, pričakujemo povečanje števila udeležencev na vseh izletih.

Besedilo: Marko Žontar
Foto: Cveto Pavlin

Zahvala

Podpisani DIMNIK Blaž, upokojeni tesar, sem zelo vesel, da se spomnite starih gradisovcev, posebno pa še mene sto procentnega invalida. Vesel sem »Gradisovega vestnika« posebno pa še noveletne nagrade. — Želim vam tudi v bodoče veliko delovnih uspehov.

Hvaležni

Blaž Dimnik

GRADISOV VESTNIK je glasilo delovnih ljudi gradbeno-industrijskega podjetja GIP Gradis Ljubljana. Izdaja ga Odbor za informiranje. Predsednik odbora Stane Beguš, namestnik predsednika Franjo Štromajer, člani Majda Maček, Zinka Mihelič in Karolina Vodopivec. Ureja ga uredniški odbor: Milenko Nikić, Bora Stamenković, Zinka Mihelič, Franc Kumer, Karolina Vodopivec in Franjo Štromajer. Tehnični urednik: Matija Krnc. Glavni in odgovorni urednik: Cveto Pavlin. Izhaja mesečno v 9500 izvodih. Tiska tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Naslov uredništva: Uredništvo Gradisovega vestnika, Šmartinska 134a Ljubljana, telefon 441-422; int. 233.

Letos že četrta tečaja smučanja

Jaz sem Križaj! Ne, jaz sem prvi rekel, da sem Križaj! Take in podobne vzklike smo lahko te dni slišali med otroci na vrhu Pohorja, kjer je potekal tečaj smučanja za otroke gradisovih delavcev, ter seveda za delavce same. Letošnji sneg, ki je padel ravno pravi trenutek je omogočil, da se bo več kot dvesto smučanja željnih naučilo vijugati.

Na pobudo konference OOZS in komisije za šport in rekreacijo pri Gradisu je letošnje leto že četrta organizirana rekreacija take vrste. Od 19. do 15. januarja je bil tečaj za delavce Gradisa širšega ljubljanskega območja v Gozd Martuljek za Štajerski del pa od 16. do 21. februarja na Pohorju. V februarju pa bodo tečaj zaradi velikega zanimanja v Gozd Martuljku ponovili.

Neutrudni organizator rekreacije **Alojz Polajnar** ima tako tudi v zimskem času polne roke dela. Njegova skrb za šport in rekreacijo pri Gradisu ne jenja niti pri minus 20 stopinj Celzija. Taka je bila namreč te dni temperatura na smučiščih, kljub temu pa so tečajniki vztrajali do konca. V Mariboru so učili Gradisovce člani smučarske šole Branik,

na Gorenjskem pa Polajnar skupaj z nekaterimi bivšimi znanimi smučarji.

Prvi dan so sicer nekateri gradisovci le s težavo prepustili predvsem tiste mlajše otroke učitelju smučanja. Radi bi bili zraven, ko bo njihov malček padel, da bi ga čimprej pobrali. Pa je že drugi dan bojazen bila odveč. Tudi najmlajši se kaj hitro naučijo smučarske abecede in kot račke v vrsti sledijo smučarskemu učitelju. Na smučišču je pravi živžav. Posebno pozorno spremljajo učitelji najmlajšo skupino, tam so otroci stari okoli pet let. Nič kaj lažje ni delo pri starejših, predvsem tistih, ki »mislijo« da že nekaj znajo. Takim, ki so, že »malo v letih« je kar težko preiti v pravilno držo, ki je potrebna za smučanje. Pri vsem tem je pri odraslih pomembno predvsem to, da se po napornem delu razgibajo na svežem zraku.

Stroške tehnične izvedbe, to je smučarske učitelje in še kaj, krije konferenca sindikata. Prenosišče, karte za žičnice in prevoz pa udeleženci sami. No, tudi tu so nekateri tozdi oziroma osnovne organizacije sindikata v tozdi priskočili na

pomoč in prispevali nekaj sredstev.

V celoti gledano je tudi letošnja zimo rekreacija uspela, zakaj ima nemalo zaslug prav komisija za šport in rekreacijo na čelu s Polajnarjem.

Zanimanje za tovrstno rekreacijo je iz leta v leto večje, zato pri komisiji za šport in rekreacijo že snujejo načrte za prihodnjo zimo.

Franjo Štromajer

Šahovsko prvenstvo Gradisa za posameznike

Komisija za šport in rekreacijo, ki deluje pri Konferenci OOZS Gradisa je 28. januarja organizirala po pokroviteljstvu tozda GE Ljubljana šahovsko prvenstvo Gradisa za posameznike. To je istočasno bilo tudi izbirno tekmovanje za sestavo moštva Gradisa, ki nas bo zastopalo na letošnjih športnih igrah gradbenih delavcev Slovenije. V ekipo se je uvrstilo prvih osem uvrščenih s tega turnirja.

Do 20. januarja, ko se je iztekel rok za prijave, se je prijavilo 33 šahistov, samega prvenstva pa se je udeležilo 24 šahistov. Na turnirju se je igralo po Bergerjevem sistemu, čas igranja pa je bil omejen na osem minut. Da je prvenstvo potekalo v skladu s pravili Šahovske zveze Jugoslavije in da je dele vse v najlep-

šem redu ter na zadovoljstvo vseh sodelujočih, je poskrbel šahovski mojster Darko Steiner.

In rezultati po napornih 23 partijah za vsakega šahista? Milan Dular si je priigral tretje mesto, drugo je osvojil Rajko Ivič, premočno pa je prvo mesto zasedel Zlatko Hevir.

Vsi udeleženci turnirja so prejeli prigodna darila, najboljši trije pa pokale in priznanja, katere je podelila Nevenka Novak, članica IO OOZS tozda GE Ljubljana. Po skromni zakuski v prostorih Kegljanskega kluba Gradisa smo šahisti Maribora in Ljubljane odigrali prijateljsko srečanje. Da bi se gostje iz Maribora kar najbolj zadovoljni vrnili domov, smo Ljubljanci to srečanje raje kar izgubili.

Marko Germ

Imamo počitniške domove toda brez možnosti rekreacije

Pet let je od tega, kar se je **Alojz Polajnar** zaposlil kot organizator športa in rekreacije pri Gradisu. Od takrat pa do danes se je na tem področju marsikaj spremenilo. Na boljše seveda. Ko sva se v počitniškem domu na Pohorju pogovarjala o njegovem delu, sprva ni bil nič kaj navdušen da bi pisal o njem.

»Opravljam delo, kot vsi drugi gradisovci. Na prvi pogled poklic sicer ni gradbeniški, vendar je v današnjem času tesno povezan. Naši delavci delajo v zelo težkih pogojih. Njihovo zdravje je vedno vprašljivo, saj jih nenehno spremlja dež, veter, prepri in še kaj. Delavec je potreben rekreacije in to take, ki preprečujejo poklicne okvare. V veliki večini gre za poškodbe lokomotornega aparata, to je poškodbe hrbtenice in sklepov ter revmatska obolenja. Delovati je treba preventivno, to je skušati preprečevati poklicne okvare in bolezni. Preventivno rekreativno zdravljenje, ki smo ga pred leti vpekljali, že kaže določene uspehe. V lanskem letu smo na to zdravljenje v Čateške toplice poslali kar lepo število naših delavcev. Vsi po vrsti so hvalili tak način rekreacije.«

— Kaj pa v Gradisu naredimo za preprečevanje takih poklicnih poškodb?

»Malo ali skoraj nič. Vsi se šele zavedamo takrat, ko pride do po-

Alojz Polajnar: »Počitniške domove smo zgradili, na rekreacijske objekte ob domovih pa pozabili...«

klicne bolezni ali do predčasne upokojitve. Grešimo pa že v osnovi. Ne morem razumeti, da smo gradili nove sodobne počitniške domove, pozabili pa na rekreacijske objekte. Kaj nam pomaga sodoben počitniški dom v Biogradu, lepe sobe in jedilnica? Kvarimo že otroke. V slabem vremenu se igrajo na marmornatih ploščicah in poslušajo starejše in osebe doma, da morajo paziti, da česa ne prevrnejo ali razbijajo. Ob domu nimamo niti ene gugalnice niti peskovnika. Že pred časom smo načrtovali nekaj koles, kakšno sando-lino ali čoln. Toda to so samo naše želje.«

— Kakšna pa je bila zasedenost domov v lanskem letu?

»Približno 86 %. Od tega je bil najslabše zaseden Ankaran. Ne vemo še, kako bo v letošnjem letu. Zmogljivost naših domov je okoli 300 nočitev, kar znaša v celotni sezoni preko 2500 gostov. To pa je že številka, ki tudi v tako veliki delovni organizaciji kot je Gradis, nekaj pomeni.«

— Kako pa je z odhodi oziroma prevozi do počitniških domov? Ali ne bi kazalo organizirati skupinske prevoze z ozirom na pomanjkanje bencina?

»O tem sem razmišljal že lansko sezono. Moram povedati, da je stekla tudi že akcija. Toda samo štirje delavci so bili zainteresirani za to. Morda bo letos kaj drugače. V letošnjem razpisu bomo v posebni rubriki označili tudi to možnost. Mar ne bi bilo enostavneje in ceneje z avtobusom peljati gradisovce v Biograd, nazaj pa tiste, ki so dopust že končali?«

— V tem času potekajo smučarski tečaji, poleti letujemo v počitniških domovih, kakšne pa so možnosti za rekreacijo delavcev Gradisa čez leto?

»V glavnem potekajo dejavnosti po regijah oziroma posameznih tozdi. Seveda je to predvsem odvisno od dejavnosti komisije za šport in

rekreacijo v samem tozdu. Možnosti so velike. Sindikalna športna tekmovalna se prireja v vseh večjih mestih. Podatke imam, da se veliko naših delavcev udeležuje te vrste rekreacije.

Gradisove letne in zimske športne igre so samo krona celoletne športne aktivnosti. Naj omenim, da smo na lanskih športnih igrah gradbenih Slovenije prvič celo zmagali. Kljub temu pa bomo v letošnjem letu dali rekreativno-preventivni dejavnosti še večji poudarek.«

Tako meni o svojem delu in rekreaciji v Gradisu nasploh **Alojz Polajnar**. Komentar menda k vsemu temu ni potreben. Ugotovitve organizatorja rekreacije so dokaj jasne. Želja, da bi v gradbeništvu imeli čim manj poklicnih obolenj, ne sme biti samo njegova. To je skrb slehernega gradisovca. Zato nam ne sme biti žal denarja, ki ga vlagamo v to dejavnost. Že čez nekaj časa bi se nam bogato obrestoval. Ogromno bolniških ur so prevelik in predrag strošek za delovno organizacijo. Sprašujemo se, ali bi ne bilo nemara dobro, če bi pri projektiranju počitniškega doma v Biogradu sodelovali tudi otroci? Verjetno bi poleg »šanka« predvideli še kakšen trim kabinet, gugalnico, peskovnik ali kaj podobnega, izguba v domu pa zato ne bi bila dosti višja.

Franjo Štromajer